

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. Бургас, 31.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на единадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Илияна Т. Балтова
Р.а К. Калиманова

при участието на секретаря Станка Ст. А.ова
като разгледа докладваното от Р.а К. Калиманова Въззивно търговско дело
№ 20232001000251 по описа за 2023 година

Производството по делото е по реда на чл. 258 - чл. 273 от ГПК.

Образувано е по повод въззивната жалба на „КЛ трейдинг“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление бул. „Мария Луиза“ ***** представлявано от К. С. Л. против решение № 298 от 02.10.2023 година, постановено по търговско дело № 568/ 2021 година по описа на Окръжен съд-Бургас, в следните части, а именно: в която са отхвърлени исковете на въззивника против А. В. Х., ЕГН *****, с адрес град Бургас, ж. к. „Лазур“, ***** за връщане на сумата от 84 099.40 лева, заплатена по договор от 17.08.2021 година, представляваща неизпълнена част от доставка по този договор; за осъждането му да заплати сума в размер на 25 900.60 лева, представляваща обезщетение за неизпълнен договор от 17.08.2021 година и за присъждане на законната лихва от датата на предявяване на исковата молба - 17.12.2021 година до окончателното изплащане на сумата; отхвърлени са исковете на „КЛ трейдинг“ ЕООД против „Одисей грейн“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление ул. „Оборище“ *****, представлявано от Н. К. за присъждане на сума в размер на 110 000 лева, представляваща пазарната стойност на задържани 195.58 тона пшеница, определена на база на 555 лева за тон, както и законната лихва от датата на предявяване на исковата молба - 17.12.2021 година до окончателното изплащане на сумата и „КЛ трейдинг“ ЕООД е осъден да предаде на ищеца по насрещния иск „Одисей грейн“ ЕООД, ЕИК *****, 200 метрични тона пшеница, българско производство, добро продаваемо качество по БДС, представляваща недоставена заплатена стока по фактура №117/14.09.2018 година.

В жалбата се поддържа, че съдебното решение е недопустимо в частта, в която съдът

се е произнесъл по предявения като евентуален насрещен иск от „Одисей грейн“ ЕООД против „КЛ трейдинг“ ЕООД, а в частта, в която се отхвърлени исковете на „КЛ трейдинг“ ЕООД същото е неправилно. Първоинстанционният съд квалифицирал главния осъдителен иск против А. Х. като такъв по чл. 55, ал. 1, предл. 3-то от ЗЗД. Изводът му за изправност на насрещната страна по договора за продажба на пшеница /А. Х./ бил неправилен, тъй като не било установено предаване на 195.58 т. пшеница, за продажбата на която страните постигнали съгласие чрез издадената от последната фактура. Съдът се позовал на установената от него практика, като игнорирал действащите правни норми, а други приложил превратно. Позовал се на чл. 327 от ТЗ, която норма обаче не уреждала мястото на изпълнение, а времето на плащане и игнорирал разпоредбата на чл. 320 от ТЗ и следващото от същата задължение за уведомяване, както и разпоредбата на чл. 324 от ТЗ относно възможността на купувача да прегледа стоката. Твърди се, че в процесния случай купувачът нито прегледал стоката, нито одобрил същата. Липсвала правна норма, уреждаща възможността стоката да бъде получена в склад на трето лице. Сочи, че първият ответник съхранявал в склад на втория ответник 892 т. пшеница към момента на фактурирането /17.08.2021 година/ и фактурираните 592.880 т. пшеница не били отделяни по съгласие между първия и втория ответници. Поради горното не се възприемат за правилни изводите на решаващия съд, че с доставянето на стоката до известен и на двете страни склад ответникът е изпълнил задължението си по договора за продажба. Този извод бил неправилен, тъй като стоката била доставена в склада на третото лице преди сключване на сделката, преди издаване на фактурата и преди плащането. Освен това изводът противоречал на чл. 320 от ТЗ - задължение за уведомяване, чл. 324 от ТЗ - преглед на стоката, чл. 64 от ЗЗД - задължението за предаване на вещ от поне средно качество, чл. 24 от ЗЗД - отделяне на вещите и преминаване на правото на собственост. Въпреки установената липса на предаване и отделяне на стоката, съдът приел, че е настъпил вещнопрехвърлителния ефект на сделката, като този извод е обоснован с превратен анализ на доказателствата. Несъответствието на фактическите изводи с установеното от събрания доказателствен материал водело до необоснованост на решението, обуславяща неговата неправилност.

Поддържа се, че от съдебното решение не става ясно какъв иск е разгледан - за реално изпълнение или за обезщетение. С решението си съдът приел, че правото на задържане е упражнено законосъобразно, без обаче да разгледа законоустановените предпоставки за това и без да даде отговор на въпроса има ли вземане вторият ответник към ищеца „КЛ трейдинг“ ЕООД. Необходимо било да се изследва от съда дали стоката е получена от „Одисей грейн“ ЕООД правомерно, а това би могло да се случи само, ако стоката е предадена правомерно. Въззивникът не бил предавал на „Одисей грейн“ ЕООД стоката, находяща се в склада. Последният имал качеството на наемодател по отношение на А. Х., а не и по отношение на въззивника. Конструкцията, която съдът създал в решението си, не била договорена между страните, наподобявала договора за публичен влог и не ставало ясно на какво основание ищецът е могъл да упражни правото си да вземе стоката от склада на трето лице. От това, че купувачът получавал стока от склада не можело да се заключи, че се

е съгласил стоката да се счита предадена с доставянето ѝ в склада на втория ответник от А. Х..

Сочи се също така, че искът против втория ответник бил предявен при условие на евентуалност, а неговото основание било обстоятелството, че „Одисей грейн“ ЕООД не бил упражнил правомерно право на задържане. Претенцията била за заплащане пазарната стойност на неправомерно задържаните от този ответник 195.58 т. пшеница, определена на база 555 лева за тон. Соци се, че страните постигнали съгласие за пазарната стойност на пшеницата и този факт не се нуждаел от доказване, а отделно в с.з. на 08.12.22 година представителят на А. Х. признал, че между страните няма спор за цената на тон пшеница. Твърди се, че изводите на съда за липса на доказателства за пазарната стойност на стоката са неправилни. Заявява се, че въззивникът заплатил стоката и не могъл да я получи поради неправомерното ѝ задържане от втория ответник „Одисей грейн“ ЕООД и това му давало основание да претендира обезщетение. „Одисей грейн“ ЕООД отправил уведомление до въззивника, че упражнява право на задържане върху 200 т. пшеница и на основание чл. 103 от ЗЗД прихваща задължението на „КЛ трейдинг“ ЕООД да предаде 200 т. пшеница, за което била издадена фактура №117 от 14.09.2018 година. Въззивникът нямал интерес от реалното получаване на стоката и затова развалил сделката с купувача. Нямал интерес и от реално изпълнение по отношение на „Одисей грейн“ ЕООД поради промяна в пазарните условия. Предвид достигналото до въззивника уведомление от „Одисей грейн“ ЕООД, за него останала само възможността да претендира пазарната цена на задържаната пшеница.

Заявява се, че при разглеждането на насрещния иск съдът не установил, че претенцията е предявена в условия на евентуалност - в случай, че се приеме за основателна която и да е от първоначалните претенции на „КЛ трейдинг“ ЕООД, както и че е за реално изпълнение. Поради това се поддържа, че решението по насрещния иск е недопустимо и следва да бъде обезсилено. Искът бил разгледан без да се е сбъднало условието, поставено от насрещния ищец, а именно уважаване на който и да е от двата основни иска. Заявява се, че решението в тази му част е и неправилно. В счетоводствата и на двете страни фактура №117 от 14.09.2018 година била отразена като „аванс за доставка на пшеница“ и заплатена изцяло по банков път. Според въззивника, отразяването на фактурата в счетоводството представлявало признание на задължението по нея. От съда останали необсъдени значими за спора факти, а именно, че според вещото лице финансовите отношения между „КЛ трейдинг“ ЕООД и „Одисей грейн“ ЕООД за цялата 2018 година са уредени, както и че процесната сделка е търговска и от управителя на „Одисей грейн“ ЕООД липсва противопоставяне към датата на сключването ѝ, както и каквито и да било възражения повече от три години от сключването ѝ. „Одисей грейн“ ЕООД осчетоводило сумите от сделките с въззивника като аванси, т. е. то ги приемало за периодични плащания, което означавало, че претенцията е погасена по давност. Заявява се, че въззивникът изпълнил задължението си и доставил стоката по процесната фактура, за което представил доказателства, неоспорени от ищеца по насрещния иск. Твърди се, че съдът неправилно е изследвал отношенията между страните по насрещния иск за цялата 2018 година, вместо да

изследва само доставките след 14.09.2018 година. Пзовава се на обяснението на вещото лице, според което през месец септември имало две доставки по 200 тона и една за 65 тона, всички удостоверени с товарителници и кантарни бележки.

Моли за обезсилване на решението в частта, в която съдът се е поизнесъл по насрещния иск, предявен като евентуален против „КЛ трейдинг“ ЕООД и за отмяна на решението като неправилно в частта, в която са отхвърлени исковете на въззивника против А. Х. и „Одисей грейн“ ЕООД. Иска се присъждане на разноски по делото.

В срока по чл. 263 от ГПК са постъпили отговори на въззивната жалба от „Одисей грейн“ ЕООД и А. Х..

В отговора на „Одисей грейн“ ЕООД се навеждат аргументи за законосъобразност и правилност на обжалваното решение. Поддържа се, че сделката с А. Х. била консумирана, този ответник бил изпълнил задължението си, поради което за въззивника не възниквала възможност нито преди, нито с образуване на делото да разваля договора. Тъй като договорът не бил развален, липсвало основание за присъждане на претендираната от Х. сума. Поддържа се, че уговореното между страните количество било цялото количество продукция, с което Х. разполагал в склада на втория ответник и никакви допълнителни спецификации, отделения и индивидуализация на стоката не били предвидени. Правилно съдът приложил в отношенията на страните разпоредбата на чл. 24, ал. 2 от ЗЗД. Съгласието за определяне на вещите било удостоверено с издадената, приета и платена фактура. Чрез действията си въззивникът, който на няколко пъти изпълнявал именно върху отделената му стока, ясно потвърдил, че я счита за определена за себе си, респ. за своя собственост. Сочи се, че доводите на въззивника за неправомерно предаване на стоката на „Одисей грейн“ ЕООД се навеждат за пръв път във въззивната жалба, а отделно са и неоснователни. Липсвали възражения, че задържаното количество стока, както и предаденото такова били вложени в склад на втория ответник.

Поддържа се, че искът против „Одисей грейн“ ЕООД е недоказан по основание и размер. Дружеството надлежно упражнило право на задържане поради наличие на ликвидно и изискуемо вземане от ответника. Ищецът не ангажирал доказателства на какво основание калкулира обезщетението си на цена от 555 лв./т., при положение, че задържаната стока, т.е. реалната загуба, е на цена от 430 лв./т. - продажната цена на тон пшеница към месец декември 2021 година. Сочи се, че изводите на съда за основателност на насрещния иск са правилни. „КЛ трейдинг“ ЕООД не провело пълно и главно доказване на факта, че надлежно и изцяло е изпълнило задължението си да достави 200 т. пшеница. Представените кантарни бележки не доказвали изпълнение на поетото задължение, тъй като от една страна били нечетливи, а от друга удостоверявали единствено какво количество стока е натоварена в превозното средство на даден пункт. Представените товарителници имали за краен получател „Кофко интернешънал“ и не установявали действителният получател по тях. Липсвала документална свързаност между доставните документи и търговската сделка, като това се установило и от обясненията на вещото лице.

Моли за оставяне на въззивната жалба без уважение и потвърждаване на решението в

обжалваната част. Претендират се от него разноски.

Постъпил е отговор и от А. Х., в който се изразява становище за правилност на обжалваното решение. Заявява се, че предмет на делото бил един устен договор и една доставка на пшеница в общо количество от 592.880 т. Това представлявала цялата негова стокова наличност в склада на „Одисей грейн“ ЕООД. Със сключването на договора била продадена цялата стокова наличност на ищеца, който започнал поетапното извозване на стоката в съответствие с обичайната практика на страните. С постигането на съгласие за цената, количеството и вида на стоката, правото на собственост преминало у купувача. Поради неуредени отношения с втория ответник, последният упражнил право на задържане, но върху стока, която е собственост на ищеца-длъжник. Сочи, че цялото продадено количество пшеница било налично в склада на „Одисей грейн“ ЕООД и единствено и само то било предмет на сделката, т. е. не била налице нужда от отделянето и индивидуализирането на продаденото количество. След като самият ищец сочел, че извозил част от стоката, то очевидно не бил срещнал пречки и необходимост от допълнителна конкретизация и определяне на необходимото за предаване количество. Поддържа се, че въззиваемият изпълнил задълженията си по постигане на съгласие и предоставяне на възможност за извозване на договореното количество, част от което и бил извозено от ищеца.

Въззивната жалба е подадена в преклузивния срок, от легитимирана да обжалва страна, срещу акт, подлежащ на обжалване и отговаря на изискванията на правната норма за редовност. Следователно, същата е допустима за разглеждане по същество. При извършената служебна проверка, съгласно правомощията по чл. от 269 от ГПК, Апелативен съд-Бургас констатира следното:

Бургаският окръжен съд е сезиран с исковите претенции на „КЛ трейдинг“ ЕООД против А. В. Х. и „Одисей грейн“ ЕООД. Срещу първия ответник са предявени при условията на обективно кумулативно съединяване две претенции, като първата е с правно основание чл. 55, ал. 1, прел. 3-то от ЗЗД за сумата от 84 099.40 лева, с която същият се е обогатил неоснователно за негова сметка и представляваща стойността на недоставената пшеница по сключен между тях устен договор за покупко-продажба, развален от ищеца с връчването на препис от исковата молба на този ответник и 25 900.60 лева с правно основание чл. 82 от ЗЗД, представляваща обезщетение за вреди от неизпълнението на посочения по-горе договор. Срещу втория ответник е предявена една претенция, при условията на евентуалност спрямо заявените такива против първия ответник, за сумата от 110 000 лева, представляваща пазарната стойност на неправомерно задържаните от същия 195.58 тона пшеница, определена на база 555 лева за тон.

С отговора на исковата молба вторият ответник е заявил материалноправно изявление за прихващане на взаимно дължими вещи - пшеница, а именно: дължими за предаване от него на ищеца 195.58 тона пшеница, съхранявана в зърнобаза Камено по силата на упражнено от него право на задържане с дължими за доставка от ищеца на него 200 тона пшеница, съгласно фактура № 117 от 14.09.2018 година, с която тази стока е

платена, но е останала недоставена до размера на по-малкото от тях, а именно 195.58 тона, като след това прихващане ищецът му дължи още 4.42 тона пшеница. Предявил е, също така, при условията на евентуалност, в случай на уважаване на който и да главен иск, насрещен иск против ищеца за осъждането на последния да му предаде 200 метрични тона пшеница, българско производство, добро продаваемо качество по БДС, представляваща недоставена заплатена стока по фактура № 117 от 14.09.2018 година и за заплащането на 19 214.44 лева, представляваща обезщетение за настъпилите вреди вследствие на неизпълнение на задълженията му на продавач по доставката на 200 метрични тона недоставена пшеница, заплатена му с фактура № 117/14.09.2018 година. Първоинстанционният съд е отхвърлил изцяло предявените против този ответник иски претенции, като същевременно е разгледал и уважил първата насрещна искова претенция на тази страна по делото и отхвърлил втората по изложените в съдебния акт съображения.

При съобразяване на горното се налага извода, че в частта, в която Бургаският окръжен съд е разгледал по същество и се е произнесъл по насрещните иски претенции постановеното от него съдебно решение е недопустимо. Това е така, тъй като не се е събднало въведеното от ищцовата страна по насрещния иск вътрешнопроцесуално условие за разглеждането на насрещните осъдителни икове, предявени като евентуални - уважаване на главните икове. Отхвърлянето им от първоинстанционния съд е било процесуална пречка за произнасяне по осъдителните икове, предявени като евентуални с насрещната исковата молба. Поради това е основателно оплакването на въззивника за недопустимост на първоинстанционното решение в обжалваната и посочена по-горе част. Евентуалните икове са предявени под условие, че главният иск бъде уважен. С оглед изхода на спора по него, първоинстанционният съд не е дължал произнасяне по тях. Тъй като съдебното решение е обжалвано само в едната част, тази, с която единият от насрещните икове е уважен, то същото следва да бъде обезсилено само в тази част; в останалата част, макар и недопустимото решение е влязло в сила, породило е сила на присъдено нещо, а въззивният съд не може да контролира влезли в сила първоинстанционни решения. Той е ограничен в проверката си по отношение на порок от вида на разглеждания от посоченото в жалбата само в обжалваната част от съдебното решение.

В останалата обжалвана част решението е валидно и допустимо. По отношение на наведените в жалбата съображения за неговата неправилност, Бургаският апелативен съд, като взе предвид доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства поединично и в тяхната съвкупност и съобрази и разпоредбите на закона, намира следното:

От събраните доказателства следва да се приеме за безспорно установено, а и това не е спорно между страните, че ищецът е сключил с първия ответник устен договор за продажба и доставка на 592.880 тона пшеница на цена от 430 лева, за което е била издадена фактура № 208 от 17.08.2021 година на стойност 254 938.40 лева. Тази продажна цена е заплатена изцяло, по банков път, на две вноски - на 18.08.2021 година е преведена сумата от 200 000 лева, а на 20.08.2021 година сума в размер на 54 938.40 лева. Тук е необходимо да се отбележи, че по делото липсват ангажирани доказателства, от които да се заключи, че се

касае за няколко доставки, за които е издадена посочената по-горе фактура, каквото твърдение се съдържа в обстоятелствената част на исковата молба и се поддържа в хода на процеса, поради което и следва да се приеме, че същото е недоказано и в този смисъл се налага извода, че се касае за един договор, който е устен и за една доставка в посоченото по-горе количество.

Видно от доказателствения материал, първият ответник е складира в склад на втория ответник 892.880 тона пшеница. Между тях е сключен договор за покупко-продажба на част от същата в размер на 300 тона. На 02.08.2021 година е издадена фактура № 207 за така осъществената сделка. Цялото продадено и фактурирано количество пшеница от 300 тона е било предадено на купувача по тази сделка, за което е съставен и приемо-предавателен протокол от 26.07.2021 година. Със сключването на сделката „Одисей грейн“ ЕООД е приел така отделеното количество пшеница от 300 тона, като го е извозил в друга складова база. Собствеността върху тези 300 тона пшеница безспорно е преминала към втория ответник-купувач по тази сделка за покупко-продажба. В склада на последния са останали 592.880 тона пшеница за съхранение, като за осъщественото такова той е получил от първия ответник дължимата за това цена, а именно 10 671.84 лева във връзка с издадената в тази насока фактура № 2866 от 23.08.2021 година.

При съобразяване на изложеното от ищеца в обстоятелствената част на исковата молба и по-специално, че не е било договорено място на доставка и той, без да конкретизира на коя дата точно е предприел това действие, като е получил от склад на втория ответник 397.30 тона пшеница, знаейки от предни доставки, че първият ответник съхранява свое зърно именно там, следва да се приеме, че още към момента на сключване на устния договор и издаване на фактурата, съответно последващите извършени две плащания той е бил напълно наясно, че продадената му стока от 592.880 тона се намира и следва да бъде взета от него именно от склада на „Одисей грейн“ ЕООД. Поради това той, без да търси допълнителни уточнения от страна на А. Х., направо и директно е отишъл в тази база и от конкретния склад е започнал да извозва точно това останало и на практика отделено количество пшеница. От него е извозил, както бе посочено по-горе 397.30 тона, като останалите 195.58 тона безспорно не е получил. Последното се дължи на противопоставено му и упражнено от страна на втория ответник право на задържане. Последното е обосновано с това, че ищецът му дължи по сключена между тях сделка за покупко-продажба 200 тона пшеница, за което е била издадена фактура № 117 от 14.09.2018 година. По тази сделка „Одисей грейн“ ЕООД платил на „КЛ трейдинг“ ЕООД цената на договореното количество пшеница в размер на сумата от 68 000 лева, но доставка на същото не получил. Това именно му позволявало да задържи вече собствените на ищеца 195.58 тона пшеница, находящи се в негов склад, докато последният изпълни задълженията си по възникналата между тях облигационна връзка и му достави договореното количество пшеница.

При тези данни, ищецът твърди, че договорът не е изпълнен изцяло от страна на първия ответник и тъй като интересът му от реално изпълнение е отпаднал, то прави с исковата молба изявление за частичното му разваляне, в същата тази неизпълнена част и

претендира поради това връщане на сумата, съответстваща на недоставеното му количество, както и обезщетение за вреди в размер на разликата между стойността на недоставеното количество пшеница към датата на сключване на договора - 430 лева и пазарната и стойност към месец декември /през същия са предявени и исковете/ 2021 година в размер на 555 лева. Подчертава, че неизпълнението произтича от неизпълнение на условието стоката да е била предадена, съответно да е била отделена по съгласие на страните, за да може и правото на собственост да е преминало към него.

Съобразно разпоредбата на чл. 24, ал. 2 от ЗЗД, при договори за прехвърляне на собственост върху вещи, определени по своя род, собствеността се прехвърля, щом вещите бъдат определени по съгласие на страните, а при липса на такова, когато бъдат предадени. В конкретния случай следва да се приеме, че към датата на сключване на договора и издаване на фактурата - 17.08.2021 година в склад на втория ответник са били оставени от първия ответник по сключен между тях договор и съответно извършено плащане 592.880 тона пшеница, каквото именно е и точното количество пшеница, предмет на процесния устен договор за продажба. Преценката на горното сочи, че към този момент съответното количество пшеница е било индивидуализирано с предаването му за съхранение. Налице е пълно съвпадение между оставеното за съхранение и съответно продадено количество пшеница и по горните доводи знание при ищеца откъде точно следва да вземе същото, след като той сам е предприел действия по отиването в този склад, на което място и е получил една част от него. Това следва да се разглежда в потвърждение на поддържаното от първия ответник, че даденото за съхранение количество пшеница е цялото притежавано от него такова и то е точно предмет на сделката между него и ищеца. Не може да се сподели твърдението на ищеца по искова молба, че към момента на сключване от негова страна на договора с първия ответник в склада на втория е било съхранявано количество от 892.880 тона, поради което продадените му 592.880 тона следвало да бъдат отделени по взаимно съгласие на страните. Доказателствата, представени по делото и обсъдени по-горе категорично сочат, че сделката между двамата ответника за продажба на 300 тона пшеница предхожда сключването на тази между ищеца и първия ответник, както и че в предходен спрямо последната момент тези продадени 300 тона са били извозени от склада, поради което и в последния са останали единствено 592.880 тона, предмет на обсъжданата сделка. Не могат да бъдат споделени и другите поддържани в тази насока във въззивната жалба доводи и по-специално, че съдът не е разгледал и съответно приложил разпоредбите на чл. 320 и чл. 324 от ТЗ. Както ищецът сам сочи в исковата молба, за сделката е издадена само фактура, като няма спецификация, няма писмено уговорено място на доставка. Твърди, също така, че не бил прегледал пшеницата. Същият, обаче не само не оспорва, а и сам посочва, че от обособеното количество пшеница в склада на „Одисей грейн“ ЕООД е взел 2/3, като няма данни да е направил възражения или по някакъв начин да е изразил несъгласие с качеството на получената стока, съответно някой да му е попречил да прегледа цялото предназначено за него количество - касае се на практика за една и съща стока, с едно и също качество, като част от нея е получена без да са направени каквито и да са забележки във връзка с качеството и. Освен това, след като сам е отишъл в склада на втория ответник

да вземе стоката по сключената с първия ответник сделка, очевидно същият е имал знанието, че това е мястото, където тя ще му бъде предадена.

По горните доводи и съображения, съдът намира, че в случая вещта е била определена, индивидуализацията е настъпила по първия от посочените в чл. 24, ал. 2 от ЗЗД начини, а именно по съгласие на страните по договора, от който момент съгласно установената практика настъпва и вещното действие на договора. Поради това собствеността е преминала към ищеца, което сочи на пълно изпълнение на договора от страна първия ответник на поетите от него по същия задължения. От своя страна това води до извода, че договора е прекратил своето действие поради изпълнение, в резултат на което е невъзможно същият да бъде развален с исковата молба от страна на ищеца. Предвид констатацията на пълно и съответно на договорките изпълнение от страна на ответника, безспорно за ищеца не са налице предпоставките на търсене, съответно присъждане на обезщетение за вреди, с оглед на това, че такива за него не са настъпили.

Така казаното по-горе сочи на неоснователност на двата заявени против първия ответник искиви претенции. Съдът намира, че дадената от окръжния съд правна квалификация на първия иск, а именно чл. 55, ал. 1, предл. 3-то от ЗЗД съответства на фактите, изложени в исковата молба - твърди се разваляне на договора поради неизпълнение на другата страна, като се претендира връщане на даденото по него. Както вече бе посочено, в случая договорната връзка не може да се счете прекратена по подържаните от ищеца доводи - с връчване на препис от исковата молба поради виновно неизпълнение на сключения устен договор от страна на А. В. Х..

С отхвърлянето на исковете против първия ответник, с оглед съединяването им при условията на евентуалност е била открита възможността да бъде разгледан иска и срещу втория конституиран по делото ответник - „Одисей грейн“ ЕООД, което окръжният съд е сторил, като е отхвърлил и него.

Ищецът твърди на първо място в исковата си молба, че посоченото по-горе търговско дружество няма право на задържане по отношение на собствената му пшеница, предадена за съхранение в негов склад и от който именно той е следвало да я получи по нареждане на първия ответник към втория. Сочи в тази връзка на първо място, че движимите вещи не са били получени от втория ответник правомерно, каквото е изискването на приложимата правна норма на чл. 315 от ТЗ. Това негово твърдение следва да бъде споделено по следните доводи и съображения:

Предпоставките за възникване на търговското право на задържане са следните: да е налице вземане, което произхожда от търговска сделка; търговецът да упражнява фактическа власт върху движимите вещи или ценни книги; фактическата власт върху вещите или ценните книги да е правомерно получена, т.е. със съгласието на насрещната страна и длъжникът да не изпълнява задължението си. Както вече бе посочено, предмет на правото на задържане са движими вещи и ценни книги на длъжника, които обаче трябва да са получени правомерно от кредитора. Това означава, че трябва да са попаднали във фактическата власт на кредитора със съгласието на длъжника. Това в случая не е налице.

Сделката, вземането по която се цели да бъде обезпечено е сключена между ищеца и втория ответник, като това обстоятелство не е спорно по делото. Това означава, че за може да упражни право на задържане върху пшеницата, „Одисей грейн“ ЕООД е трябвало да получи фактическата власт върху процесното количество пшеница от „КЛ трейдинг“ ЕООД, а не от А. Х. по сключения между тях договор за влог. Право на задържане в случая би могло да бъде осъществено от страна на „Одисей грейн“ ЕООД в съвсем друга хипотеза и при конструкция, касаеща налични облигационни връзка и качества на участниците в тях /които са участници и в настоящия процес/, която в случая не е налице. При такава различна фактическа обстановка правото на задържане ще бъде дадено на търговец, който има изискуемо вземане и от друго правоотношение, а не това, което е от същото правоотношение, по което е породено задължението на неговия длъжник.

Горното сочи, че правото на задържане е било неправомерно упражнено от страна на втория ответник. Ищецът претендира по делото обезщетение за неправилно задържане на стоката му в размер на пазарната стойност на пшеницата към месец декември 2021 година, според направеното с въззивната жалба /лист №12 от кориците на делото/ уточнение. Твърденията му са за това, че вторият ответник като трето на облигационната връзка между него и първия ответник лице препятствал упражняването от ищеца на придобитото от него право на собственост от сключения договор за покупко-продажба. Тази претенция има своето правно основание в чл. 21, ал. 2 от ЗЗД. Като проява на извъндоговорна отговорност, той включва всички нейни елементи - деяние, противоправност, вреда, причинна връзка и вина, със съответните особености, които отграничават този състав от общия деликт по чл. 45 от ЗЗД. Само при наличието на всички елементи от фактическия състав на правната норма са налице предпоставките на закона за ангажиране на правната сфера на посочения ответник. На доказване поради това подлежи и настъпването на имуществените вреди и техния размер. В конкретния случай по делото такова доказване не е проведено от ищцовата страна. Същата не е ангажирала каквито и да са доказателства в подкрепа на така изложените от нея фактически обстоятелства в исковата молба. Не може да бъде споделено твърдението, направено с въззивната жалба, че след като е налице признание относно пазарната стойност на пшеницата към месец декември 2021 година, то това не налага ангажирането на други доказателства и същевременно сочи на основателност на заявената претенция за вреди. Това е така, тъй като този факт сам по себе си не установява нито настъпването на вредите, нито евентуално техния действителен размер. Това налага извода за неоснователност на предявения иск против втория ответник.

Следва да се отбележи, че неоснователността на тази претенция против втория ответник произтича и от следното:

С исковата молба ищецът се е позовал и на уведомление /лист №11 от кориците на делото, образувано пред Бургаския окръжен съд/, което след като се представя от него следва да се приеме, че му е известно още преди образуването на делото, в което вторият ответник е заявил изрично, че на основание чл. 103 от ЗЗД прихваща задължението му да му предаде 200 тона пшеница, за което е издадена фактура № 117 от 14.09.2018 година с

неговото задължение да предаде на ищеца 200 тона пшеница, предоставена за съхранение в негова база. Доказателствата по делото сочат, че фактически още преди образуване на делото са настъпили последиците на упражненото от втория ответник материалноправно изявление за прихващане и същите следва да бъдат зачетени от страна на съда при разглеждане на спора. Настъпването на регламентираните в чл. 103 от ЗЗД последици е аргументирано от наличието на предпоставките на тази правна норма. Към момента на отправяне на това изявление по доводи и съображения, изложени по-горе в текста на настоящия съдебен акт във връзка с основателността на претенцията против първия ответник останалото в склада на втория ответник количество в размер на 195.58 тона пшеница е собствено на ищеца. Събраният доказателствен материал сочи, че вторият ответник е имал вземане към него по сключен между тях договор за покупко-продажба на пшеница от 14.09.2018 година. По-специално налице е издадена фактура № 114 от посочената по-горе дата, която не е оспорена и същевременно липса на доказателства по този облигационна връзка задължението на ищеца за доставка на стоката да е изпълнено. В депозираното по делото и прието заключение по допуснатата съдебно-счетоводна експертиза вещото лице е посочило, че съобразно възприетата от страните практика на работа във връзка със сключваните между тях договори конкретната сделка е закрыта при продавача и не е закрыта при купувача. Посочило е също така, че в представените от ищеца /представени и по делото от него/ товарителници и кантарни бележи не са описани данни за фактурата, по която се извършва доставката, като в тази връзка експертът не може да направи безспорен извод представените придружаващи документи могат ли да се приемат за конкретната сделка и с това тя да се счете приключена, още повече при установяване наличието на още две фактури, издадени от ищеца за доставка на пшеница на втория ответник през месец септември 2018 година, а именно фактура № 111 от 10.09.2018 година също за 200 тона и фактура № 121 от 21.09.2018 година за 67.14 тона. Горното сочи, че към момента на отправяне на изявлението за прихващане са съществували две насрещни, изискуеми, еднородни и ликвидни - установени по основание и размер вземания за заместими вещи - пшеница, поради което и е настъпил погасителния ефект на прихващането до размера на по-малкото от тях, а именно това на ищеца към ответника. След като е настъпил ефекта на прихващането, което е начин за погасяване на задължения чрез изпълнение, то безспорно няма как поради това за ищеца да са настъпили вреди, които да подлежат на обезвреда.

По горните доводи и съображения е налице съвпадение по отношение на крайния резултат, приет и от Бургаския окръжен съд, поради което и в тази му част по изложените по-горе от настоящия състав доводи в тази му обжалвана част решението следва да бъде потвърдено.

По разноските:

На въззиваемия А. В. Х. следва да бъде присъдена сумата от 6000 лева, представляваща възнаграждение за ангажирания по делото един адвокат. Налице са доказателства за реална направа на този разход /в пълномощното фигурира запис, че сумата

е платена изцяло и в брой/, поради което и са налице предпоставките на закона за възлагането на тази сума в тежест на въззивника „КЛ трейдинг“ ЕООД.

На въззивника „КЛ трейдинг“ ЕООД суми за разноски не следва да бъдат присъждани предвид изхода на делото по предявените от него главни иски. Ответниците не му дължат разноски за обезсилената част от съдебното решение, тъй като не са станали причина за извършването им - насрещните иски са били предявени при условията на евентуалност, като съдът е, който не е установил липсата на сбъждане на вътрешнопроцесуалното условие за тяхно разглеждане.

В частта, в която „КЛ трейдинг“ ЕООД е осъдено да плати на „Одисей грейн“ ЕООД за разноски пред първата инстанция сума в размер над 4 500 лева решението следва да бъде отменено. На втория ответник по делото се следват единствено разноските по предявения против него от ищеца иск. Същите са в размер на 4 500 лева, която сума представлява възнаграждението на ангажирания по делото един адвокат. Същата е определена като половината от общо уговореното възнаграждение в размер на 9 000 лева и при съобразяване, че липсва изрично посочване каква по размер сума от същото се дължи за предявения против него и за предявените от него иски, поради което и следва да се приеме, че от общо уговорената сума за всеки един от тях се дължи половината. На същия следва да бъде присъдена и сумата от 4 500 лева, представляваща възнаграждение за ангажирания за настоящата инстанция един адвокат за защита по иска против него, за която са представени убедителни писмени доказателства за реалната им направа; за защита по насрещния иск, в която част решението е обезсилено, разноски не следва да му бъдат присъждани по горните доводи. В частта, в която то е осъдено да заплати на „КЛ трейдинг“ ЕООД сумата от 833.59 лева, представляваща разноски пред първата инстанция по насрещния иск, съразмерно с отхвърлената част решението следва да бъде отменено предвид изхода на делото по отношение на заявените за разглеждане иски.

Съдът констатира, че при подаване на жалбата въззивникът „КЛ трейдинг“ ЕООД е внесъл само 2 100 лева при обжалваем материал интерес от 288 000 лева /това са цените на двата иски, предявени против двамата ответника с исковата молба и по единия от насрещните иски/. При съобразяване на това обстоятелство се налага извода, че същият е останал задължен за сумата от 3 660 лева, представляваща дължима от него държавна такса за разглеждане на подадената въззивна жалба, което налага същият да бъде осъден с настоящия съдебен акт да я внесе по сметка на въззивния съд, а също така и сумата от 5 лева за служебното издаване на изпълнителен лист.

Ето защо и по изложените съображения, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 298 от 02.10.2023 година, постановено по търговско дело № 568/2021 година по описа на Окръжен съд-Бургас в частта, в която „КЛ трейдинг“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление бул. „Мария Луиза“ *****,

представлявано от К. С. Л., със съдебен адрес: град Бургас, ул. „Сердика“ №2б, ет. 1 е осъден да предаде на ищеца по насрещния иск „Одисей грейн“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление ул. „Оборище“ *****, представлявано от Н. К. 200 метрични тона пшеница, българско производство, добро продаваемо качество по БДС, представляваща недоставена заплатена стока по фактура №117/14.09.2018 година.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 298 от 02.10.2023 година, постановено по търговско дело № 568/2021 година по описа на Окръжен съд-Бургас, в следните части, а именно: в която са отхвърлени исквете на „КЛ трейдинг“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление бул. „Мария Луиза“ *****, представлявано от К. С. Л., със съдебен адрес: град Бургас, ул. „Сердика“ №2б, ет. 1 против А. В. Х., ЕГН *****, с адрес град Бургас, ж. к. „Лазур“, ***** за връщане на сумата от 84 099.40 лева, заплатена по договор от 17.08.2021 година, представляваща неизпълнена част от доставка по този договор; за осъждането му да заплати сума в размер на 25 900.60 лева, представляваща обезщетение за неизпълнен договор от 17.08.2021 година и за присъждане на законната лихва от датата на предявяване на исковата молба - 17.12.2021 година до окончателното изплащане на сумата; отхвърлени са исквете на „КЛ трейдинг“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление бул. „Мария Луиза“ *****, представлявано от К. С. Л., със съдебен адрес: град Бургас, ул. „Сердика“ №2б, ет. 1 против „Одисей грейн“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление ул. „Оборище“ *****, представлявано от Н. К. да му заплати сума в размер на 110 000 лева, представляваща пазарната стойност на задържани 195.58 тона пшеница, определена на база на 555 лева за тон, както и законната лихва от датата на предявяване на исковата молба - 17.12.2021 година до окончателното изплащане на сумата.

ОТМЕНЯВА решение № 298 от 02.10.2023 година, постановено по търговско дело № 568/2021 година по описа на Окръжен съд-Бургас, в частта, в която „КЛ трейдинг“ ЕООД ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление бул. „Мария Луиза“ *****, представлявано от К. С. Л., със съдебен адрес: град Бургас, ул. „Сердика“ №2б, ет. 1 е осъдено да заплати на „Одисей грейн“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление ул. „Оборище“ *****, представлявано от Н. К. сума над размера от 4 500 лева до общо присъдените 4 526.78 лева за съдебно-деловодни разноси, съразмерно с уважената част по основния и отхвърлената част по насрещния иск.

ОТМЕНЯВА решение № 298 от 02.10.2023 година, постановено по търговско дело № 568/2021 година по описа на Окръжен съд-Бургас, в частта, в която „Одисей грейн“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление ул. „Оборище“ *****, представлявано от Н. К. е осъдено да заплати на „КЛ трейдинг“ ЕООД ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление бул. „Мария Луиза“ *****, представлявано от К. С. Л., със съдебен адрес: град Бургас, ул. „Сердика“ №2б, ет. 1 сумата от 833.59 лева, представляваща направени от него съдебно-деловодни разноси, съразмерно с уважената част по основния и отхвърлената част по насрещния иск.

ОСЪЖДА „КЛ трейдинг“ ЕООД ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес

на управление бул. „Мария Луиза“ *****, представлявано от К. С. Л., със съдебен адрес: град Бургас, ул. „Сердика“ №2б, ет. 1 да заплати на „Одисей грейн“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление ул. „Оборище“ *****, представлявано от Н. К. сумата от 4 500 /четири хиляди и петстотин лева/ лв., представляваща направени от него съдебно-деловодни разноски пред настоящата инстанция.

ОСЪЖДА „КЛ трейдинг“ ЕООД ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление бул. „Мария Луиза“ *****, представлявано от К. С. Л., със съдебен адрес: град Бургас, ул. „Сердика“ №2б, ет. 1 да заплати на А. В. Х., ЕГН *****, с адрес град Бургас, ж. к. „Лазур“, ***** сумата от 6 000 /шест хиляди лева/ лв., представляваща направени от него съдебно-деловодни разноски пред настоящата инстанция.

ОСЪЖДА „КЛ трейдинг“ ЕООД ЕИК *****, със седалище град Бургас и адрес на управление бул. „Мария Луиза“ *****, представлявано от К. С. Л., със съдебен адрес: град Бургас, ул. „Сердика“ №2б, ет. 1 да заплати по сметка на Бургаския апелативен съд сумата от 3 660 /три хиляди шестстотин и шестдесет лева/ лв., представляваща дължима държавна такса за разглеждане на депозираната от него въззивна жалба, както и 5 /пет лева/ за служебното издаване на изпълнителен лист.

Решението подлежи на обжалване в едномесечен срок от съобщението му на страните с касационна жалба пред Върховния касационен съд на Република България.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____